

ชื่องานวิจัย การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดการบริหารงานเชิงกลยุทธ์ด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดสตูล

ชื่อผู้วิจัย นางวาสนา อนุสรณ์ประเสริฐ

ปีที่พิมพ์ 2569

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดการบริหารเชิงกลยุทธ์ด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดสตูล มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาและเปรียบเทียบสภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดสตูล 2) เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดการบริหารเชิงกลยุทธ์ด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) 3) ทดลองใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการที่พัฒนาขึ้น และ 4) ประเมินผลรูปแบบการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดการบริหารเชิงกลยุทธ์ด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา แบ่งการดำเนินการวิจัยออกเป็น 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่คาดหวัง และแนวทางการบริหารงานวิชาการ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการ ครูศูนย์การเรียนรู้ และครูอาสาสมัครประจำสถาบันศึกษาปอเนาะ จำนวน 89 คน และผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการสนทนากลุ่ม จำนวน 20 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังของการบริหารงานวิชาการ และแบบสนทนากลุ่ม ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนารูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบ โดยนำผลการศึกษาจากขั้นตอนที่ 1 มาयर่างรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบ แล้วตรวจสอบความเหมาะสมโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบ และแบบประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบ ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 89 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบบันทึกการดำเนินงานตามรูปแบบ รายงานการประชุม PLC แบบวิเคราะห์เอกสาร และแบบประเมินความสามารถของครูในการปฏิบัติงานวิชาการ และขั้นตอนที่ 4 การประเมินผลการใช้รูปแบบ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 89 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบประเมินคุณภาพของรูปแบบ และแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1) สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.72 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.717 ส่วนสภาพที่คาดหวังในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.672 เมื่อเปรียบเทียบสภาพปัจจุบันกับสภาพที่คาดหวังพบว่า มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุงในภาพรวมเท่ากับ 0.177 โดยด้านที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ การพัฒนาบุคลากร รองลงมา คือ การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และการบริหารจัดการเรียนรู้ตามลำดับ

2) รูปแบบที่พัฒนาขึ้น คือรูปแบบ SP-PLC-E Model ประกอบด้วย 4 กระบวนการ ได้แก่ S: Study and Situation Analysis การศึกษาและวิเคราะห์สถานการณ์ P: Process Design for Effective Operation การออกแบบกระบวนการทำงานให้มีประสิทธิภาพ PLC: Professional Learning Community การใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เป็นกลไกในการตรวจสอบ สะท้อนผล และพัฒนางานร่วมกันและ E: Evaluation การประเมินผลเพื่อนำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบโดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 และคู่มือการใช้รูปแบบมีความเหมาะสมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.61

3) ผลการทดลองใช้รูปแบบ พบว่า สถานศึกษาสามารถนำรูปแบบไปใช้ในการดำเนินงานได้จริง โดยมีการวิเคราะห์สภาพปัญหา กำหนดเป้าหมายและแนวทางการดำเนินงาน นำแผนสู่การปฏิบัติ นิเทศ กำกับ ติดตาม และสะท้อนผลผ่านกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) อย่างต่อเนื่อง ผลการประเมินความสามารถของครูในการปฏิบัติงานวิชาการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.620

4) ผลการประเมินคุณภาพของรูปแบบในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.555 โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ ส่วนผลการประเมินความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.565 โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ความพึงพอใจต่อผลที่เกิดขึ้นจากการใช้รูปแบบ